

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LAUSUNTO SISÄISEN TURVALLISUUDEN SELONTEOSTA

Hybridiuhkien ja meneillään olevan globaalin järjestelmän haastavan konfliktin kannalta sisäisen turvallisuuden selonteon tilanneanalyysi ja toimenpideluettelo ovat perusteltuja. Venäjä ilmaisee jo avoimesti olevansa sodassa länttä vastaan, jonka se pyrkii syrjäyttämään maailmannäyttämöllä. Samalla on meneillään Venäjän geopolittinen sivilisaatioprojekti, jossa se pyrkii luomaan riittävän vahvan voimakeskuksen säilyäkseen eurooppalaisen kristillisen sivilisaation ylläpitäjänä. Tähän liittyy pyrkimys palauttaa valta mahdollisimman laajasti entisen Neuvostoliiton ja Venäjän imperiumin alueilla.

Konfliktin tässä vaiheessa Venäjä ei käytä suoranaista asevoimaa Euroopassa muualla kuin Ukrainassa. Sen sijaan käydään hybridisotaa, jossa hyödynnetään lännen tunnistettuja heikkouksia. Näitä todetaan olevan mm. lännen poliittisessa järjestelmässä, modernin yhteiskunnan teknisissä rakenteissa, yhteiskunnan laajassa avoimuudessa ja liikkumisvapaudessa sekä oikeusvaltion toiminnan ennustettavuudessa. Venäläisessä doktriinissa nousee esiin aikamme voimakkaimpana aseena migraatio, jota suuntaamalla voidaan vaikuttaa valtioiden, kansakuntien ja jopa sivilisaatioiden olemukseen, niiden voimaan ja lopulta olemassaoloon.

On ilmeistä, että Venäjä voi tarvittaessa käyttää massiivistakin sotilaallista voimaa erityisesti rajanaapureitaan kohtaan. Georgian ja Ukrainan sodissa Venäjä hyödynsi kohdealueelle ennalta ja salaa varustettuja ja toimitettuja sotajoukkoja alkumenestyksen turvaamiseen. Tämä on mahdollista myös Suomen tapauksessa, koska soluttautuminen voi tapahtua huomaamattomasti EU:n liikkumisvapautta hyödyntäen sisärajojen kautta.

Uhkan poistuminen ei ole näköpiirissä. Venäjän ja Kiinan keskipitkän aikavälin intressit ovat yhtenevät ja avoimesti julistetut. Niihin sisältyvät länsimaisen demokratian haastaminen globaalilla tasolla sekä mahdollinen sotilaallisen voiman käyttäminen, tarvittaessa ääritapauksissa myös ydinaseiden. Maiden yhteistoiminnan on jo julistettu olevan ”rajatonta”, eli täytyy olettaa sen kattavan sotilaallisen yhteistoiminnan ja tiedustelun.

Turvallisuustilanne on muuttunut ratkaisevalla tavalla. Selonteko nostaa esille oikeat asiakokonaisuudet: väestönsuojelu, tehokas välineellistetyin maahanmuuton torjunta, tiedustelun valmiuksien edelleen kehittäminen ja toimintamahdollisuuksien luominen sisärajan tarkkailuun silloinkin, kun sisärajatarkastuksia ei ole palautettu.

Suomessa kriisitietoisuus on hyvin kehittynyttä. Tilannekuvaa ja toimenpidetarpeita tulisi varautua käsittelemään Suomen aloitteellisuuden perusteella myös EU:n tasolla koska EU-lainsäädäntö vaikuttaa voimakkaasti oman tiedustelumme toimintamahdollisuuksiin.

Haavoittuvuudet ja resilienssiverkoston

johtaja

Jukka Savolainen